

Motion till riksdagen 2025/26:1796

av **Magnus Jacobsson (KD)**

Etablering av ett nytt fängelse i Åmål

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att etablera en ny kriminalvårdsanstalt i Åmål och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kriminalvården befinner sig i en ansträngd situation då platser på häkten och fängelser inte räcker till. Kristdemokraterna och regeringen har vidtagit flera åtgärder för att ge Kriminalvården goda chanser att expandera – med rekordstora ekonomiska anslag och en långsiktig plan för utbyggnad. Myndigheten befinner sig nu mitt i ett intensivt arbete med att möta det höga beläggningstrycket och bygger nytt för att hantera platsbristen.

Inom en tioårsperiod planerar Kriminalvården för en historiskt kraftfull utbyggnad med en tredubbling av antalet platser, från dagens ca 9 000 anstalts- och häktesplatser till 27 000 platser om tio år. Detta konstateras i Kriminalvårdens kapacitetsrapport för 2024–2033. Det kan dessutom finnas anledning att tro att platsbehoven kommer att öka ytterligare med tanke på kommande straffskärpningar och brottsutvecklingen i stort.

Kortsiktigt har Kriminalvården hanterat platsbristen genom nödåtgärder såsom att skapa fler bostadsrum med två fasta platser i varje cell. Detta kan lösa de kortsiktiga behoven, men det kommer inte lösa de långsiktiga behoven av ytterligare fängelseplatser. Risken för stök och ordningsstörningar ökar dessutom med två intagna per fängelsecell, vilket påverkar både intagna och personal negativt.

Åmåls kommun står redo att vara med och bidra till en lösning på platsbristen genom att etablera en kriminalvårdsanstalt där. Det finns en bred politisk enighet i frågan med en enig kommunstyrelse som är för en etablering. Kommunen har under en längre tid även arbetat med att uppfylla Kriminalvårdens skall-krav och kan därmed snabbt vara med och bidra till att etablera en ny anstalt.

Åmål är en lämplig etableringsort av flera skäl. Kommunen ligger i en region där förutsättningarna för personalförsörjning och utbildning är mycket goda och där det finns väl etablerade samarbeten med närliggande kommuner och regioner. Det finns en

stark utbildningstradition och ett antal framstående utbildningsinstitutioner med högskolor, folkhögskolor och yrkeshögskolor. Infrastruktur och kommunikationer är väl utbyggda och den starka traditionen inom industri och verkstad ger mycket goda förutsättningar för Åmål att bidra till verksamhetsinnehållet för de intagna. Att etablera en kriminalvårdsanstalt i Åmål hade stärkt hela Dalsland genom att stimulera ökad utveckling och sysselsättning, samtidigt som det bidrar till att lösa platsbristen nationellt. En etablering stöds även av de närliggande kommunerna, Fyrbodals kommunalförbund, Region Värmland, Västra Götalandsregionen och länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland.

Regeringen bör därför se över vilka möjligheter Åmåls kommun har att vara med och bidra till att lösa ett stort samhällsproblem genom etablering av ett nytt fängelse.

Magnus Jacobsson (KD)